

[ennen]

Vintille kiipeäminen voi olla hankalaa ja jopa vaarallista. Kun kattoluukku on työnnetty auki, tarvitsee enää "hilata" itsensä ylös omin voimin – ja pitää peukkuja, että tikkaat eivät katoa mihinkään alta.

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Mikäli et joudu kajoamaan kannatinpalkkeihin, selviät asennustyöstä hyvin.

AJANKÄYTTÖ:

1 päivä

HINTA:

Noin 150–200 €

Uusia vintintikkaita pitkin pääset

TURVALLISESTI

Monissa vanhoissa taloissa kulku vintille käy päädyistä tai yläkerran kattoluukun kautta. Pääsy luukulle on oma lukunsa. Katso, miten asennat uudet turvalliset tikkaat.

Hyvässä lykyssä talossasi tai mökilläsi on siisti ja tilava ullakko, joka ei pursua muuttolaatikoita ja vanhoja murtomaasuksia. Rojuttomasta vintistä on eniten iloa eikä sinne synny kosteutta tai lahoa aiheuttavia ongelmia. Oli niin tai näin, ullakolle pitää päästä vaivattomasti, jotta asian voi tarkistaa.

Uusien portaiden asennus on onneksi nikkarille sopiva tehtävä, ja taitettavat tikkaat voi saada 150 eurolla. Mutta mieti asiaa ennen kuin tartut sahaan. Tarkista, pääseekö tikkaita kulkemaan lyömättä päätään kattoon ja saako tikkaat avatua niin, etteivät ne ota johonkin kiinni yläkerran huoneessa.

TÄRKEÄÄ

Tarkista, että mitoitus on sopiva. Rakennustarvikeliikkeissä on tarjolla joitakin erilaisia taitettavia tikasmalleja. Selvitä, sopiko valitsemasi tikasmalli mitoiltaan mökkisi tai talosi kannatinpalkkien väliin.

ULLAKOLLE

[jälkeen]

Kun viimeinenkin ruuvi on säädetty, portaat ovat valmiit ja käytössäsi on vaivaton reitti vintille. Kaiken muun lisäksi sait samalla uuden kattoluukun, joka on eristetty paljon aikaisempaa paremmin.

Mittaa

Jos talossasi tai mökilläsi on kattoluukku jo entuudestaan, vintin uudet portaavat kannattaa asentaa samaan kohtaan. Kiinnitä huomiota kannatinpalkkien keskinäisiin etäisyyksiin. On ilman muuta eduksi, jos uudet portaavat saa asennettua palkkien väliin, jolloin et joudu tekemään muutoksia välikaton rakenteisiin.

Pidä myös huoli, että liikkeestä hankimissasi tikkaissa on paitsi palkkeihisi sopivat mitat myös riittävä pituus, jotta ne yltyvät lattiaan asti. Me rakennamme lankuista kehyksen, joka kiinnitetään kannatinpalkkeihin. Tikkaat kiinnitetään kehykseen.

1 Tarkista käyttöohjeet. Vintinportaavat on ostettu lähimmästä rautakaupasta. Tämän mallisia portaita näkee mökeillä, mutta mikään ei estä meitä asentamasta niitä vanhaan taloon. Lue asennusohjeet!

2 Rakennemitat selviävät ohjeista. Tai sitten joudut itse mittaamaan uuden kattoluukun koon. Siirrä tämä mitta välikattoon. Tarkista, että portaavat voi avata ja sulkea ilman että ne osuvat palkkeihin ja että portaat saa taitettua alhaalla auki.

Sahaa

1 Tarkista, että luukun kohdalla ei kulje sähkökaapeleita, vesiputkia tms. Asenna kattoluukku palkkien väliin. Jos palkkeja pitää siirtää tai vahvistaa, ota yhteyttä alan ammattilaiseen. Poista eristeet luukun kohdalta.

2 Poista vanhat kattolistat. Tarkista, että uuden kattoluukun sahauskohtaan ei jää vanhoja ruuveja tai nauloja.

3 Merkitse kattoluukun mitat – plus muutama millimetri. Me sijoitimme uuden kattoluukun keskelle vanhaa aukkoa. Näin meidän ei tarvitse verhoilla kattoa kokonaan uudestaan.

VINKKI

Jos talossasi ei ole ennestään kattoluukku, käytä läpivientiporaa – pitkää puuporaa –, jotta löydät tikkaillasi sopivan paikan. Poraamalla voit varmistaa, että ullakolla ei ole mitään esteitä porauskohdassa. Pyydä ystävääsi auttamaan sinut ylös. Käyttäkää matkapuhelimia, jos ette kuule toistenne puhetta välikaton läpi.

4 Sahaa merkintöjen mukaan selkä- tai pistosahalla. Sahaa varovasti, jotta puu ei rispaannu yhtään enempää kuin on välttämätöntä. Jos pystyt sahaamaan päältäpäin, sahausjäljestä tulee siistimpi.

5 Poista kaikki irtolaudat. Nyt aukko on valmis seuraavaa työvaihetta varten. Rakennamme kehyksen, joka sopii välikaton kannatinpalkkien väliin.

Rakenna kehys

Tässä tapauksessa rakensimme kattoluukkuja varten kehyksen lankuista. Lankut joudut ostamaan erikseen.

- 1 Mittaa kattoluukku ja palkkien välinen etäisyys** (yleensä 600 mm). Sahaa luukun ympärille tulevat lankut. Jos ullakko on täynnä irtoteristeitä, ota eristeet talteen laatikkoon tms., jotta ne eivät valu yläkertaan.

Kehyksen poikittaislankut sahataan mittaan niin, että ne sopivat kannatinpalkkien väliin.

- 2 Kiinnitä lankut toisiinsa, jotta kattoluukku saadaan kiinnitettyä.** Jos et ole aivan varma mitoista, nosta kattoluukku ylös ja kokeile sitä kehykseen ennen kuin naulaat lankut kiinni. Lankut kiilataan palkkien väliin vankkoilla naukoilla.

- 3 Kaikki lankut ovat paikallaan ja mitat on tarkistettu, joten voimme olla varmoja, että kattoluukku sopii paikalleen.**

VINKKI

Muista eristää kattoluukun ympäriltä. Muussa tapauksessa kylmä ilma tunkeutuu läpi. Tikkaat sopivat parhaiten ehkä mökille, missä ullakkotila on usein vain puolilämmin.

Viimeistelemme kattoluukun katto-paneeleilla. Ne ovat ohutta mdf-levyä, jossa on jyrsityt urat. Aloitamme pursottamalla pintaan sopivan pitkät liimavanat.

Verhoile

- 1 Asenna valmiiksi sahatut paneelit kattoluukun pintaan.** Valmiiden paneelien käyttö on oikeita paneelilautoja helpompia ja yksinkertaisempia verhoilukeinoja.

- 2 Aseta kaksi lankua paneelien päälle ja purista rakenne yhteen ruuvipuristimilla.** Joudut luultavasti hieman säätämään ennen kuin saat rakenteen siististi yhteen "nippuun".

Asenna luukku

Nosta luukku ullakolle ja kiipeä itse sitten perässä.

1 Ruuvaa kaksi lankkua aukkoon kiinni poikittain. Näin voit työskennellä luukun yläpuolella eikä kenenkään tarvitse pidellä luukku alapuolelta. Muista esiporata, jotta vaurioita kattopaneeleita.

2 Nyt kattoluukku sijoitetaan oikealle paikalleen. Tämän ei pitäisi tuottaa minkäänlaisia ongelmia, koska kehys on tehty tarkasti tilaan sopivaksi.

Säädä tikkaat

1 Kiinnitä tikkaat luukkuun. Meidän tikasmallissamme kiinnittämiseen riitti neljä ruuvia, mutta kiinnittäminen askelmittain voi olla parempi vaihtoehto. Katso, mitä asennusohjeissa sanotaan.

3 Paneelit kulkevat vanhan katon kanssa samansuuntaisesti, mikä oli alun perin tarkoituskin. Kehyksen ansioista voit rauhassa asentaa luukku ilman, että se putoaa. Jos ristimitat pitävät paikkansa, luukku on juuri siinä, missä pitääkin.

4 Kiinnitä kattoluukku kehukseen 6–8 ruuvilla. Ruuvit eivät välttämättä sisälly tikspakettiin, joten muista hankkia ne erikseen. Me käytämme tässä tapauksessa 6 x 70 mm:n puuruuveja.

3 Taita tikkaat kasaan jakkaran tms. päälle ja lyhennä tikkaat merkintöjesi mukaan. Tikkaat on helppo sovittaa moneen eri korkeuteen.

5 Muista tarkistaa ristimitat ennen kuin kiinnität viimeisen ruuvin. Ole yhtä tarkka kuin ikkunaa tai ovea asentaessasi. Jos mitat täsmäivät toisiinsa, kattoluukku on juuri oikealla paikalla.

6 Ei kannata olla yksin kotona, kun ryhtyy tähän tehtävään. Nyt lankut näet poistetaan, jotta pääset ullakolta alas. Hanki siis itsellesi apua yläkertaan.

Viimeistele listoilla

1 Raot piilotetaan 95 mm:n listoilla. On helpompi käyttää niitä kuin siirtää suuri määrä kattoverhoilulautoja. Mittaa ja sahaa kaikki listat 45 °:n jiiriin. Me käytämme tässä perinteisen näköisiä peitelistoja. Ne kiinnitetään dyckert-nauloilla.

2 Aukaise tikkaat. Lankun tai laudan avulla saat selville kulman, jossa tikkaat osuvat lattiaan. Sahaa tikkaan jalat oikeaan kulmaan. Ota lankku ja merkitse, kuinka pitkä tikkaan viimeisen pätkän tulee olla, jotta se yltää lattiaan kiinni.

Jos olet huolissasi lattiasta, voit ostaa pari kumisuojaat tikasjalkoihin. Niitä myydään lisävarusteina.

4 Tältä tikkaat näyttävät huolellisen mittaamisen ja lyhentämisen seurauksena. Kaikissa niissä kohdissa, joista tikkaat voidaan taittaa, ne on saatava avattua kokonaan. Näin tikkaat ovat vankeimmillaan ja niitä on turvallista kavuta.

Jos käytät kattopaneeleja, niin muista käyttää oksalakkia ennen kuin maalaat.

2 Jäljellä on enää saumaus ja maalaus. Jos haluat todella siistää jälkeä, varmista, että paneelit kulkevat samansuuntaisesti ja urat ovat linjassa kattopaneelien urien kanssa. Näin kattoluukku sulautuu tyylikkäästi välikattoon.

Vintinportaat avataan ja tarkistetaan vielä kerran. Nyt ullakolle pääsee paljon helpommin. Onnittelut hyvästä asennustyöstä.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

- Ullakonportaat, esim. Timberman, noin 130–160 €
- Lankkuja, koko valitaan kannatinpalkkien perusteella
Hinnat noin 2 €/m lankkukoosta riippuen
- Paneelilevyt, noin 20 €/m²
- Peitelistoja, noin 3 €/metri

Lisäksi:

- Asennusliimaa: noin 10 €/putkilo
- Puuruuveja: 6 x 70 mm
- Nauloja: 3,4 x 100 mm, galvanoituja